

Bài 11: CÁC NƯỚC ĐÔNG NAM Á CUỐI THẾ KỶ XIX ĐẦU THẾ KỶ XX

I. Mục tiêu:

1. Về kiến thức

- Sự xâm lược của các nước tư bản phương Tây.
- Phong trào đấu tranh của nhân dân các nước Đông Nam Á.
- Phong trào chống thực dân ở In-đô-nê-xi-a, Phi-lip-pin và Ba nước Đông Dương.

2. Về tư tưởng:

- Nhận thức đúng về thời kỳ phát triển sôi động của phong trào giải phóng dân tộc chống chủ nghĩa đế quốc, chủ nghĩa thực dân
- Có tinh thần đoàn kết ủng hộ cuộc đấu tranh vì độc lập tự do tiến bộ của nhân dân

3. Về kỹ năng:

- Sử dụng lược đồ
- Phân biệt những nét chung, riêng của các nước trong khu vực

II. Chuẩn bị:

GV: Bản đồ Đông Nam Á cuối thế kỷ XIX, các tài liệu về In-đô-nê-xi-a, Lào...

HS: Đọc xem trước bài mới

III. Tiến trình lên lớp

1. Ổn định lớp

2. Kiểm tra bài cũ

Theo em tại sao Trung Quốc trở thành nước nửa thuộc địa?

Vì sao cách mạng Tân Hợi được xem là cuộc cách mạng tư sản không triệt để?

3. Bài mới:

Đông Nam Á cuối thế kỷ XIX đầu thế kỷ XX là khu vực có tiềm năng và trở thành miếng mồi béo bở cho chủ nghĩa tư bản phương Tây, vì sao lại trở thành miếng mồi béo bở như vậy, cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc của nhân dân các nước Đông Nam Á diễn ra như thế nào? Chúng ta cùng tìm hiểu cụ thể ở bài học hôm nay hôm nay.

Hoạt động của GV và HS	Nội dung
* Hoạt động 1: Tìm hiểu quá trình xâm lược của chủ nghĩa thực dân ở Đông Nam Á GV: Treo lược đồ các nước Châu Á-> Giới thiệu các nước trong khu vực Đông Nam Á. ? Em có nhận xét gì về vị trí địa lý của các	I. Quá trình xâm lược của chủ nghĩa thực dân ở các nước Đông Nam Á. - Đông Nam Á là khu vực có vị trí địa lí quan trọng, giàu tài nguyên,

quốc gia Đông Nam Á. <i>? Tại sao Đông Nam Á trở thành đối tượng xâm lược của tư bản phương Tây.</i> HS: Đông Nam Á là khu vực có vị trí địa lí quan trọng, giàu tài nguyên, chế độ phong kiến suy yếu... GV: <i>Các nước phương Tây đã phân chia xâm lược Đông Nam Á như thế nào?</i> HS: Lên bảng chỉ những khu vực mà thực dân phương Tây chiếm ở trên bản đồ các nước Châu Á. GV: <i>Đặc điểm chung nổi bật của thực dân phương Tây ở Đông Nam Á là gì?</i> HS: Tùy tình hình, từng nước mỗi nước, thực dân có chính sách cai trị khác nhau. GV: Cho HS Thảo Luận nhóm (2 phút) <i>? Tại sao trong các nước ĐNA chỉ có Thái Lan là giữ được phần chủ quyền của mình.</i> HS: Trao đổi thảo luận GV chốt: Vì nhờ chính sách ngoại giao mềm dẻo, khôn khéo, cải cách tiến bộ dưới thời vua Ra-ma IV và V nên Thái Lan giữ được phần chủ quyền của mình. GV: Treo lược đồ và cho HS quan sát hình 46/SGK, xác định tên các nước trong khu vực Đông Nam Á và tên các nước thực dân phương Tây xâm lược. * Hoạt động 2: Tìm hiểu nét chính về phong trào giải phóng dân tộc ở khu vực Đông Nam GV: <i>Vì sao nhân dân ĐNA tiến hành đấu tranh chống chủ nghĩa thực dân?</i> HS: Do đế quốc đẩy mạnh việc xâm lược. <i>? Mục tiêu chung của các cuộc đấu tranh là gì.</i> HS: Chống lại chính sách thống trị và bóc lột. -> Mục tiêu giải phóng dân tộc.	chế độ phong kiến suy yếu -> đối tượng xâm lược của tư bản phương Tây. - Từ sau thế kỷ XIX tư bản phương Tây đẩy mạnh xâm lược Đông Nam Á: + Anh chiếm: Mã Lai, Miến Điện. + Pháp chiếm: Việt Nam, Lào, Cam-pu-chia. + Tây Ban Nha rồi Mỹ chiếm Phi-lip-pin + Hà Lan và Bồ Đào Nha chiếm In-đô-nê-xi-a. - Xiêm là nước duy nhất vẫn còn giữ vững độc lập, nhưng trở thành “vùng đệm” của tư bản Anh và Pháp. II. Phong trào đấu tranh giải phóng dân tộc - Từ khi thực dân phương Tây nổ súng xâm lược thì nhân dân Đông Nam Á đã nổi dậy bảo vệ Tổ quốc. Nhưng do thế lực đế quốc mạnh nên bọn thực dân đã hoàn thành việc xâm lược. - Chính sách cai trị của chính quyền thực dân càng làm cho mâu thuẫn dân tộc ở các nước ĐNA thêm gay gắt -> Các phong trào đấu tranh bùng
--	---

GV: <i>Phong trào ở In-đô-nê-xi-a có điểm gì nổi bật?</i> HS: Phong trào với nhiều tầng lớp tham gia, các tổ chức công Đoàn thành lập ĐCS được thành lập năm 1920. GV: Giới thiệu về <i>In-đô-nê-xi-a</i> là 1 quần đảo rộng lớn với hàng nghìn đảo nhỏ, hình thù của <i>In-đô-nê-xi-a</i> giống như “Một chuỗi ngọc quần vào đường xích đạo” GV: <i>Cuộc đấu tranh của nhân dân Phi-lip-pin diễn ra như thế nào?</i> HS: Nhân dân Phi-lip-pin chống Tây Ban Nha sau đó là Mỹ GV mở rộng: Phi-lip-pin là 1 quốc gia hải đảo được ví như một “dải lửa” trên biển, vì sự hoạt động của nhiều núi lửa. GV: Nêu vài nét về phong trào đấu tranh ở 3 nước Đông Dương? HS: Cam-pu-chia, Lào, Việt Nam. <i>?Cuộc đấu tranh của nhân dân Cam-pu-chia, Lào, Việt Nam diễn ra như thế nào</i> GV: Cần nhấn mạnh sự đoàn kết phối hợp chiến đấu của nhân dân Việt Nam, những điều này thể hiện sự liên minh chiến đấu giữa 3 nước Đông Dương. *GDMT: Chúng ta thấy rõ rằng khi các nước thực dân tranh nhau xâm chiếm thuộc địa, địa bàn của các phong trào đấu tranh chống xâm lược và giải phóng dân tộc của nhân dân các nước khu vực ĐNA đã tác động đến môi trường sống của con người nên ngày nay chúng ta cần phải biết bảo vệ môi trường sống. GV: <i>Nêu những đặc điểm chung nổi bật của phong trào ở ĐNA?</i> HS: Cùng 1 kẻ thù chung, nhân dân các nước đã đoàn kết đấu tranh chống xâm lược, giải phóng dân tộc cho độc lập tự do của mỗi nước	nỗ: * Ở In-đô-nê-xi-a: + Nhiều tổ chức yêu nước của trí thức tự sản ra đời. + Năm 1905 các tổ chức công Đoàn thành lập và bắt đầu truyền bá chủ nghĩa Mác, chuẩn bị cho sự ra đời của Đảng Cộng sản (1920). * Phi-lip-pin: Cuộc CM 1896-1898 do GCTS lãnh đạo chống thực dân Tây Ban Nha giành thắng lợi, dẫn tới sự thành lập Cộng hòa Phi-líp-pin, nhưng ngay sau đó lại bị đế quốc Mỹ thôn tính. * Cam-pu-chia: Khởi nghĩa của A-cha-xoa, của nhà sư Pu-côm-bô, có liên kết với nhân dân Việt Nam gây nhiều khó khăn cho Pháp. * Lào: + Pha-ca-đuốc lãnh đạo cuộc đấu tranh vũ trang ở Xa-van-na-khét. + Cuộc khởi nghĩa ở cao nguyên Bô-lô-ven lan sang cả Việt Nam gây khó khăn cho Pháp nhưng đến năm 1907 mới dập tắt. * Việt Nam: + Sau khi triều đình Huế đầu hàng, phong trào Cần Vương bùng nổ. + Phong trào nông dân Yên Thế do Hoàng Hoa Thám lãnh đạo kéo dài 30 năm (1884-1913) gây nhiều khó khăn cho Pháp..
--	---

4. Củng cố

** Lập niên biểu về các cuộc đấu tranh của nhân dân ĐNA cuối thế kỉ XIX- đầu thế kỉ XX*

Thời gian	Tên nước	Tên phong trào	Kết quả
.....			
.....			
.....			

** Những nét chung của phong trào giải phóng dân tộc ở ĐNA:*

- Xu hướng đấu tranh giành độc lập
- Thể hiện tinh thần yêu nước, đấu tranh bất khuất không chịu khuất phục trước kẻ thù.
- Có sự tham gia của nhiều tầng lớp nhân dân trong phong trào.
- Các phong trào đều giành thắng lợi.

5. Dẫn dò

- Học bài cũ, chuẩn bị bài mới.
- Xem trước **bài 12: Nhật Bản giữa thế kỉ XIX đầu thế kỉ XIX- đầu thế kỉ XX**

? Tìm hiểu nội dung và kết qur của cộc Duy tân Minh Trị.

?Vì sao kinh tế Nhật Bản từ cuối thế kỉ XIX phát triển mạnh